

3.1. Zemgales reģiona upju baseinu raksturojums

3.1.1. Zemgales plānošanas reģionā ietilpstošie upju lielbaseini

Zemgales plānošanas reģions aptver Aizkraukles, Bauskas, Dobeles, Jelgavas un Jēkabpils rajonu teritorijas un atrodas Latvijas centrālajā daļā uz dienvidiem no Rīgas (skat. 3.1.1. attēlu).

3.1.1. attēls. Latvijas Republikas plānošanas reģioni

Administratīvo teritoriju robežas vēsturiski ir izveidojušās tādas, kas nesakrīt ar ūdensteču sateces baseinu robežām. Līdz ar to viena administratīvā teritorija var atrasties vairāku ūdensteču sateces baseinos un otrādi – viens sateces baseins var atrasties vairākās administratīvajās teritorijās.

Lielākā Zemgales plānošanas reģiona teritorijas daļa atrodas Lielupes lielbaseinā, bet samērā liela teritorija pieder Daugavas lielbaseinam (Aizkraukles un Jēkabpils rajonu daļa) un Ventas lielbaseinam (neliela Dobeles rajona daļa) (skat. 3.1.2.attēlu). Līdz ar to ir tāda situācija, ka Zemgales plānošanas reģionā atrodas 3 valsts mēroga „karstie” punkti plūdu problēmu jomā – Jelgava un tās apkārtnē (Lielupes baseins), Jēkabpils un Pļaviņu pilsētas (Daugavas baseins).

Bez Zemgales plānošanas reģiona rajoniem, Lielupes baseins skar arī Saldus, Tukuma, Rīgas, Ogres un Daugavpils rajonus, kā arī aptuveni puse no sateces baseina atrodas Lietuvas Republikā. Tātad pie Lielupes baseina pieder arī 4. „karstais” plūdu punkts: Lielupes lejtece – Babītes ezera piegulošās teritorijas, taču šīs teritorijas atrodas Rīgas rajonā, līdz ar to nepieder pie Zemgales plānošanas reģiona.

Vēl vairāk šo dabas noteikto upju baseinu robežu un to administratīvi noteikto apsaimniekošanas sistēmu saraibina tas, ka vienā upju baseinu apgabalā ir apvienoti vairāki upju lielbaseini, piemēram, Lielupes upju baseinu apgabalā ietilpst Lielupes lielbaseins un neliela Kreunas upes baseina daļa, kura lielākā daļa atrodas Lietuvas teritorijā.

Visi minētie varianti sarežģī efektīvu ūdenssaimniecības problēmu risināšanu, tāpēc ir nepieciešams strādāt pie sadarbības jautājumu risināšanas starp dažādām administratīvajām teritorijām. Pie tam, ja ir runa par upju lielbaseiniem, tad aktualizējas sadarbības problēmas starpvalstu līmenī, kā tas ir arī Lielupes lielbaseina apsaimniekošanas jomā, kur ļoti svarīga ir sadarbība starp Latviju un Lietuvu.